

## Madách Mária

Madách Imre nővérének, Máriának férje Huszár József, Keszeg földbirtokosa, Nógrád vármegye alispánja 1841. július 7-én meghalt.

Madách Mária, özvegyen maradt két gyermekével. Mária a gyászévek elteltével feleségül ment Balogh Károly dragonyos kapitányhoz, aki Erdélyben Bem seregében a szabadságharc oldalán harcolt.

1849. júniusában megsebesült. Felesége a hír hallatára gyermekével meglátogatására indult. 1849. augusztus 16-ára virradó éjjel román parasztok kegyetlenül legyilkolták őket.

Madách Imre versben állított emléket Keszegen élt nővérének.

### Mária testvérem emlékezete

Hiven követted férjedet, Marim,  
Balsors s szerencse közt az életen.  
S midőn a síron állt meg csillaga,  
A sírba is követted őt hiven.

Óh nektek jó, együtt veszétek el  
Férj, nő és gyermek, s a védett haza,  
Mért vágynátok még élni, véletek  
Van mind, mi néktek itt kedves vala?

De egy emlék van, egy, mely hogyha él  
Még lelketekben, óh kínos nagyon,  
Hogy a nép, melyért férjed harcra szállt,  
Melyért vivott, az gyilkolt agyon.

Nem fáj elesni hóhér bárd alatt,  
Ha vértanuság koszorúja vár,  
Nem kín megbukni, hogyha a csapást  
Vad ellen méri s az fejünkre száll.

Hiszen százszor győz a zsarnok erő,  
Míg az igazság százszor megbukott;  
Ki fogja mégis a vérzők közül  
Irigyleni a győztes zsarnokot?

De így a jó baráttól, akiért  
Szivünk legjobb véreből áldozánk,  
Orgyilkot nyerni hálaszó helyett,  
Ez, ez hozhat kétségbesést reánk.

A népszabadság eszményképe volt  
Zord éltetekben a vezérfonal,  
Azért türétek s a sír küszöbén  
Szakadt az el, hagyott vigasztalan.

Ott láttátok, hogy álmkép csak az,  
Miért szenvedtetek oly hősien,  
Ott láttátok, hogy aki még csatáz  
A nép javáért, milyen esztelen.

Igen, mert bilincs van sűtve a  
Nép bölcsejére, sorsa szolgaság,  
Az egyesért van csak teremtvé is,  
Ki önhittel görbedt nyakára hág.

Az él csupán, utána milliók  
Csak az egyes értékét növelik,  
Magokban mit sem számoló jelek,  
Miket összadnak vagy letörűlik.

Nehéz lehet embernek lenni, hogy  
Csak egy-kettő van milliók helyett.  
De még nehezb embernek lenni, hogy  
Ne szállja meg lelkűnk népgyűlölet.

Ti gyűlölet helyett szerettetek,  
S ne bánjátok meg csalódástokat,  
Oly sok nemes kebelnek véletek  
Osztályrészűl ez átkos sors maradt.

Ha Isten van, mint hisszűk oly igaz,  
Csalódástok hozzá közelebb vitt.  
S a nép hadd tűrjön, hogyha oly silány,  
Sorsát szenvedni hagyátok csak itt.

De hogyha a nép is megnemesűl,  
Ha emberré lesz, gondolkodni fog,  
Lengetni zászlóit szellemetek  
Lejő megint, s ti megbocsájtotok.

**Forrás webcím (letöltve 2024. 04. 29. 05.21):** <http://www.keszeg.hu/madach-maria>